

ОБЩИНА **МОМЧИЛГРАД**

ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ

Адрес: Момчилград 6800, ул. "26-ти декември" № 12, тел. 03631/78-41, факс 03631/78-49, e-mail: obshtina@momchilgrad.bg

ПРОГРАМА

ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА МОМЧИЛГРАД ПРЕЗ 2026 ГОДИНА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Момчилград за 2026 година се създава в изпълнение чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища и е базирана на предоставените от общинските читалища планове за дейността им през същата година. Изготвянето на Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Момчилград цели обединяване на усилията за по-нататъшно развитие и укрепване на читалищата като важни обществени институции. Основа в работата на читалищата в Община Момчилград е утвърждаване и нарастване ролята и значението им в развитието на местните общности, увеличаване на обществената значимост на читалищата като фактор за местно, културно, образователно и информационно развитие. Поставят се конкретни задачи за повишаване на обществената им роля и все по-дълбокото им утвърждаване като традиционни културни, образователни и информационни центрове. Като културно-просветни организации, обединили в себе си традиции и съвременност, читалищата имат възможност да откликват на специфичните за всяко селище духовни, информационни и социални потребности. На територията на община Момчилград развиват дейност 7 народни читалища, както следва:

1. Народно читалище „Нов живот - 1926”, гр. Момчилград;
2. Народно читалище „Алеко Константинов - 1952”, с. Звездел;
3. Народно читалище „Христо Смирненски - 1974”, с. Равен;
4. Народно читалище „Единство - 1971”, с. Груево;
5. Народно читалище „Н. Й. Вапцаров - 1952”, с. Нановица;
6. Народно читалище „Христо Смирненски - 1952”, с. Неофит Бозвелиево;
7. Народно читалище „Ястреб - 2014”, с. Соколино.

II. ЦЕЛИ

1. Основна цел на Програмата

Настоящата програма има за цел подпомагане организирането и реализацията на комплекса от дейности, както и оказване на съдействие за повишаване активността на читалищните ръководства, с цел създаване на благоприятна творческа среда за учене през целия живот за всички възрастови групи, ползващи услугите на народните читалища, както и активизиране обмена на информация между община Момчилград и останалите културни институции.

2. Основни цели на читалищата:

- Развитие и утвърждаване на духовните и културни ценности на гражданското общество;
- Институционално укрепване на читалищата като местни общностни центрове с културно-просветни, информационни, социални и граждански функции;
- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Участие при поддържането на традиционните форми на културата и фолклора и при осигуряване на предаването им към следващите поколения;
- Активизиране ролята на читалищата в процеси, подпомагащи местното развитие и изграждане на демократичното местно самоуправление;

- Повишаване ролята на читалищата при социалната и културна интеграция на различни общности, в т.ч. групи в риск, в неравностойно положение, етнически общности и др.;
- Превръщане на читалищата в общодостъпни центрове за библиотечно и информационно осигуряване на населението, чрез ускореното навлизане в дейността им на съвременните комуникационни и информационни технологии;
- Разширяване възможностите на читалищата за предоставяне на услуги, свързани с осигуряване на продължаващо образование, личностна реализация и ново ниво на компетентност на гражданите.

Народните читалища трябва да бъдат модерни институции на бъдещето със съвременни културни и социални дейности, като същевременно трябва да останат неделимо свързани с основните читалищни принципи за съхраняване и развитие на националните традиции и обичаи.

III. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ И ПРИОРИТЕТИ

Развитието на читалищната дейност в община Момчилград ще продължи в посока изпълнението на следните основни задачи и приоритети:

- да опазва културно-историческото наследство и националните традиции;
- да спомага изграждането на ценностна система у децата и младежите;
- да поддържа и обогатява материалната си база;
- да разработва и реализира инициативи/проекти за местно развитие и финансиране на читалищната дейност;
- да работи за осигуряване на по-добра, по-съвременна и по-висококачествена образователна, културна, социална и информационна среда на населението;
- да разшири съдържателния и социалния обхват на читалищната дейност за привличане на по-широк кръг население;
- да развива ползотворното сътрудничество между читалищата на територията на общината, на региона и страната;
- да поддържа активно партньорство с общинската администрация, както и с културните институции и бизнеса за взаимна полза.

IV. ФИНАНСИРАНЕ

Субсидираната численост за читалищата в община Момчилград през 2025 г. е 11 бройки. Субсидиите се определят при строго спазване на Закона за читалищата, както и на Механизма за разпределение на общинската субсидия на читалищата. Освен чрез делегираните държавни средства, читалищата имат възможност да реализират собствени приходи от наеми, дарения, услуги, самодейни изяви, спечелени проекти.

Читалище	Субсидирани бройки	Субсидия за 2025 г. /лв./
Читалище „Нов живот - 1926” - гр. Момчилград	5	97 775,00
Читалище „Никола Вапцаров - 1952” – с. Нановица	1	19 555,00
Читалище „Христо Смирненски - 1974” – с. Равен	1,5	29 332,50
Читалище „Алеко Константинов - 1952” – с. Звездел	1,5	29 332,50
Читалище „Единство - 1971” – с. Груево	1	19 555,00
Читалище „Ястреб - 2014” – с. Соколино	0,5	9 777,50
Читалище „Христо Смирненски - 1952” – с. Неофит Бозвелиево	0,5	9 777,50
ОБЩО	11	215 105,00

V. ДЕЙНОСТИ НА ЧИТАЛИЩАТА ПРЕЗ 2026 ГОДИНА

МЕСЕЦ	КУЛТУРНИ ПРОЯВИ И ИНИЦИАТИВИ	ОРГАНИЗАТОРИ
ЯНУАРИ	„Наше село“ – конкурс за изготвяне на презентация по темата. Организиране на детски зимен празник с децата от ДГ „Щастливо детство“, с. Звездел.	НЧ „Алеко Кокстантинов – 1952“, с. Звездел
ФЕВРУАРИ	Среща с местен художник.	НЧ „Алеко Кокстантинов – 1952“, с. Звездел
	Изработване на картички на тема „Свети Валентин“.	НЧ „Никола Й. Вапцаров“, с. Нановица НЧ „Единство – 1971“, с. Груево
	Честване на Международния ден на майчиния език.	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград НЧ „Единство – 1971“, с. Груево
МАРТ	Изработване на мартеници по случай „Баба Марта“. Изложба с мартеници. Конкурс за най-добра мартеница.	НЧ „Христо Смирненски – 1974“, с. Равен НЧ „Единство – 1971“, с. Груево НЧ „Алеко Кокстантинов – 1952“, с. Звездел НЧ „Христо Смирненски – 1952“, с. Неофит Бозвелиево НЧ „Никола Й. Вапцаров“, с. Нановица.
	Ден на самодееца.	НЧ „Алеко Кокстантинов – 1952“, с. Звездел НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград НЧ „Христо Смирненски – 1974“, с. Равен НЧ „Единство – 1971“, с. Груево
	Представяне на книги. Литературни четения.	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград
	Запознаване на децата от предучилищна възраст с библиотеката.	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград НЧ „Никола Й. Вапцаров“, с. Нановица.
	Международен ден на жената.	НЧ „Единство – 1971“, с. Груево НЧ „Алеко Кокстантинов – 1952“, с. Звездел НЧ „Никола Й. Вапцаров“, с. Нановица НЧ „Ястреб – 2014“, с. Соколино
	Празничен концерт по случай първа пролет и празник на традиционната родопска баница.	НЧ „Единство – 1971“, с. Груево

	Рамазан Байрам.	НЧ „Алеко Кокстантинов – 1952“, с.Звездел НЧ „Единство – 1971“, с. Груево НЧ „Христо Смирненски – 1974“, с. Равен НЧ „Христо Смирненски – 1952“, с. Неофит Бозвелиево НЧ „Ястреб – 2014“, с. Соколино
АПРИЛ	Празник на с. Неофит Бозвелиево.	НЧ „Христо Смирненски – 1952“, с. Неофит Бозвелиево
	Посещения в Картинната галерия на ученици от община Момчилград по повод „Световен ден на изкуството“.	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград
	Организиране на срещи на читателите с местни автори и поети.	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград
	Седмица на детската книга. „Големите четат на малките” - представители на институции четат с децата и учениците.	НЧ „Христо Смирненски – 1974“, с. Равен НЧ „Алеко Кокстантинов – 1952“, с. Звездел НЧ „Никола Й. Вапцаров“, с. Нановица НЧ „Христо Смирненски – 1952“, с. Неофит Бозвелиево НЧ „Единство – 1971“, с. Груево
	Маратон на четенето. Изложба на тема „Моят любим приказен герой“.	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград НЧ „Единство – 1971“, с. Груево
	„Дари книга – стани приятел на библиотеката“.	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград НЧ „Никола Й. Вапцаров“, с. Нановица
	„Турнир по шах“ за всички възрастови групи.	НЧ „Ястреб – 2014“, с. Соколино НЧ „Христо Смирненски – 1952“, с. Неофит Бозвелиево
	Ден на отворените врати на музейната сбирка по повод Международен ден на музеите.	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград
	Посрещане на първа пролет. Изложба на детски рисунки.	НЧ „Никола Й. Вапцаров“, с. Нановица
	Великден. Боядисване на яйца по случай Великден.	НЧ „Единство – 1971“, с. Груево НЧ „Ястреб – 2014“, с. Соколино НЧ „Никола Й. Вапцаров“, с. Нановица
	Турнир по тенис на маса.	НЧ „Ястреб – 2014“, с. Соколино
	Включване към инициативата „Да изчистим България за един ден“.	НЧ „Единство – 1971“, с. Груево НЧ „Ястреб – 2014“,

МАЙ		с. Соколино
	Честване на Гергьовден с традиции и обичаи.	НЧ „Христо Смирненски – 1974“, с. Равен НЧ „Алеко Кокстантинов – 1952“, с. Звездел
	Организиране на поход до връх „Дамбалъ“.	НЧ „Единство – 1971“, с. Груево
	Среща сред книгите под надслов „Ние четем“ – запознаване на първокласници с правилата за ползване на книгите.	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград
	Турнир по бридж – белот.	НЧ „Христо Смирненски – 1952“, с. Неофит Бозвелиево
	Отбелязване на „Деня на таланта“ с участието на децата от селото.	НЧ „Никола Й. Вапцаров“, с. Нановица
	Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност.	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград НЧ „Алеко Кокстантинов – 1952“, с. Звездел НЧ „Христо Смирненски – 1974“, с. Равен НЧ „Никола Й. Вапцаров“, с. Нановица НЧ „Единство – 1971“, с. Груево
	Курбан Байрам.	НЧ „Единство – 1971“, с. Груево НЧ „Алеко Кокстантинов – 1952“, с. Звездел НЧ „Христо Смирненски – 1974“, с. Равен НЧ „Ястреб – 2014“, с. Соколино НЧ „Никола Й. Вапцаров“, с. Нановица НЧ „Христо Смирненски – 1952“, с. Неофит Бозвелиево
ЮНИ	Международен ден на детето.	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград НЧ „Алеко Кокстантинов – 1952“, с. Звездел НЧ „Христо Смирненски – 1974“, с. Равен НЧ „Единство – 1971“, с. Груево НЧ „Никола Й. Вапцаров“, с. Нановица
	Организиране на походи.	НЧ „Христо Смирненски – 1952“, с. Неофит Бозвелиево
	Футболен турнир.	НЧ „Ястреб – 2014“, с. Соколино
ЮЛИ	„Забавно лятно четене“.	НЧ „Никола Й. Вапцаров“, с. Нановица НЧ „Христо Смирненски – 1974“, с. Равен НЧ „Нов живот – 1926“,

		гр. Момчилград
	Участие в Международна среща на момчилградчани под надслов „Момчилград винаги в сърцето ми”.	НЧ „Христо Смирненски – 1974“, с. Равен НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград
АВГУСТ	„Вече сме читатели на библиотеката“.	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград
	Изработване на сувенири от отпадъчни материали.	НЧ „Христо Смирненски – 1974“, с. Равен
СЕПТЕМВРИ	Ден на Съединението на България.	НЧ „Алеко Кокстантинов – 1952“, с. Звездел
	Нощ на музеите. Беседа в музейната сбирка с гимназисти от местните училища.	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград
	Презентация на тема „Как може да бъдем полезни един на друг“ с учениците от прогимназиален етап.	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград
	Посещение на библиотеката в Момчилград	НЧ „Христо Смирненски – 1974“, с. Равен
ОКТОМВРИ	Организиране на походи с деца от селото.	НЧ „Христо Смирненски – 1974“, с. Равен
	„Четем ли достатъчно книги?“ – съвместна инициатива на читалищните библиотеки в община Момчилград.	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград
НОЕМВРИ	Ден на народните будители.	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград НЧ „Алеко Кокстантинов – 1952“, с. Звездел
ДЕКЕМВРИ	Отбелязване на Международния ден на хората с увреждания	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград
	Коледни и новогодишни забавни програми.	НЧ „Единство – 1971“, с. Груево НЧ „Алеко Кокстантинов – 1952“, с. Звездел НЧ „Ястреб – 2014“, с. Соколино НЧ „Христо Смирненски – 1974“, с. Равен НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград НЧ „Христо Смирненски – 1952“, с. Неофит Бозвелиево НЧ „Никола Й. Вапцаров“, с. Нановица
ПРЕЗ ЦЯЛАТА ГОДИНА	Стимулиране на читалищните дейности за съхранението и популяризирането на българските културни традиции, нематериалното културно наследство; Кандидатстване по проекти и програми за набавяне на финансови средства за подобряване на материално-техническата база; Участие в организирания за обучение семинари, кръгли маси, дискусии, работни срещи по проблемите на читалищата с цел повишаване компетенциите на работещите в	НЧ „Нов живот – 1926“, гр. Момчилград

	тях; Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности; Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог; Развитие на културния туризъм и съпътстващите го услуги; Установяване на трайни и ползотворни контакти и участие на читалището в културни мрежи; Участие в интеграционните процеси и засилване на межкултурния диалог; Библиотечно обслужване – целогодишно; Актуализиране на библиотечния фонд на читалищната библиотека чрез закупуване на нова литература, абонамент, дарения, кандидатстване с проект пред МК и други организации – по всяко време; Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: (деца, ученици, възрастни), обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини, предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности – всеки месец; Организиране на литературни четения, посещения на деца и ученици в библиотеката с цел запознаване с правилата на обслужване на читателите и повишаване на читателския интерес към книгата – всеки месец; Провеждане на курсове за първоначална компютърна грамотност за пенсионери и безработни – всеки месец; Организиране и дейност на клубове, певчески и танцови състави; Участие на читалищните състави в общински, регионални, национални и др. конкурси и фестивали.	
--	---	--

V. СРОКОВЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

Настоящата Програма е разработена в изпълнение на Закона за народните читалища и е с продължителност до 31 декември 2026 година. Програмата за развитие на читалищната дейност в община Момчилград през 2026 г. има отворен характер и може да бъде допълвана и променяна в зависимост от настъпилите промени и обстоятелства.